

វិទ្យុធម្មនុញ្ញ កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ

មហាសន្និបាតជាតិ លើកទី ៣

អនុម័តិ កាលពីថ្ងៃ ១៤ ធ្នូ ១៩៧៥

ប្រកាសប្រើជាផ្លូវការ នៅថ្ងៃ ៥ មករា ឆ្នាំ ១៩៧៦

សំណូមពរជាមូលដ្ឋាន និងជាពិសិដ្ឋ

របស់

ប្រធាន កម្មករ កសិករ ពលករ

ផ្សេងទៀត ហើយនិង យុទ្ធជន

និង កម្មាភិបាល

នៃ គណៈកម្មាធិការកម្ពុជា

ដោយយោងទៅតាម តួនាទីសំខាន់ របស់ប្រជាជន
ពិសេសប្រជាជន កម្មករ កសិករ ពលករ កសិករកណ្តាលថ្នាក់ក្រោម
និងស្រទាប់ពលករផ្សេងទៀត នៅជនបទនិងទីក្រុងដែល
មានចំនួនជាង ៩៥ ភាគរយ នៃប្រជាជាតិកម្ពុជា ទាំងបូល
ដែលបានទទួលបន្ទុក សង្គ្រោះរំដោះជាតិ រំដោះប្រជាជន
ចូរស្រែចម្ការជាងគេបំផុត ធ្វើពលិកម្មសេដ្ឋកិច្ចជាងគេបំផុត

ទាំងអាយុជីវិត ទាំងទ្រព្យសម្បត្តិ ទាំងមនោសញ្ចេតនា បំរើ
សមរក្ខមិមុខ គ្មានស្រាកស្រាន គ្មានឈប់ឈរ ហើយ
លះបង់កូនចៅ ក្តីសីរាប់ប៉ុនរាប់សែននាក់ ទៅប្រយុទ្ធនៅ
សមរក្ខមិមុខ គ្មានរុញរាអ្វីទាំងអស់ ។

ដោយយោងទៅតាម ពលីកម្មដ៏ធំធេង របស់កងទ័ព
បដិវត្តកម្ពុជា ទាំងបីប្រភេទ ដែលប្រយុទ្ធអង់អាចក្លាហាន
ប្រយុទ្ធទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ទាំងប្រឆាំងទាំងវស្សា ទ្រាំទ្រលំបាក
វេទនា សព្វបែបយ៉ាង ខ្វះស្បៀង ខ្វះថ្នាំសង្គ្រោះ ខ្វះសំលៀក
បំពាក់ ខ្វះគ្រាប់រំសេវ ខ្វះសព្វខ្វះគ្រប់ ក្នុងសង្គ្រាមរំដោះជាតិ
រំដោះប្រជាជន ដ៏សឆ្នោសឆ្នៅ ។

ដោយយោងទៅតាម សំណូមពររបស់ប្រជាជនកម្ពុជា
ទាំងមូល និងរបស់កងទ័ពបដិវត្តកម្ពុជា ទាំងមូល ដែលចង់បាន
ប្រទេសកម្ពុជា ឯករាជ ឯកភាព សន្តិភាព អព្យាក្រឹត
បិនចូលបក្សសម្ព័ន្ធណា អធិបតេយ្យ ក្នុងបូរណភាពដែនដី
របស់ខ្លួន ក្នុងសង្គមជាតិរួម មានសុភមង្គល សេរីភាពក្តា
យុត្តិធម៌ និងប្រជាធិបតេយ្យពិតប្រាកដ គ្មានអ្នកមាន គ្មាន

អ្នកក្រុម គ្មានវណ្ណៈពិះផារ៉ាគេ គ្មានវណ្ណៈត្រូវគេពិះផារ៉ា គឺជា
សង្គមមួយ ដែលប្រឆាំងនឹងទាំងអស់ រស់នៅសុខវ័យមេកា
ក្នុងបរិយាកាសប្រតិបត្តិ ទាំងមូល ហើយរួមគ្នាប្រកបការងារ
ពលកម្ម បង្កើតផលិតផលសាងសង់ប្រទេស និងការពារប្រទេស
ទាំងអស់គ្នា ។

ដោយយោងទៅតាម សេចក្តីសំរេច របស់ប្រតិភូសន្និបាត
ជាតិពិសេស សម័យប្រជុំថ្ងៃ ២៥ - ២៦ និង ២៧ ខែ មេសា
ឆ្នាំ ១៩៧៥ ដែលបានប្រកាសផ្អាកសកម្មភាពសង្គ្រាម និង
គោរពតាមសំណូមពរទាំងបីនេះ របស់ប្រជាជនទាំងមូល
និងអង្គការសហប្រតិបត្តិការជាតិទាំងមូល រដ្ឋប្បវេណី នៃប្រទេស
កម្ពុជា មានខ្ញុំបង្គាប់ ដូចតទៅ ៖

ជំពូក ១

អំពី របបវេទ

មាត្រា ១ :

រដ្ឋកម្ពុជា ជារដ្ឋប្រយុទ្ធសាស្ត្រ ឯកភាព សន្តិភាព
អព្យាក្រឹត មិនចូលបក្សសម្ព័ន្ធណា មតិបតេយ្យ ប្រជាធិបតេយ្យ
ក្នុងបូរណភាពដែនដីរបស់ខ្លួន ។

រដ្ឋកម្ពុជា ជារដ្ឋរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ពហុពណ្ណ ពសិករ និង
ពលករកម្ពុជាផ្សេងទៀតទាំងអស់ ។

រដ្ឋកម្ពុជា មានឈ្មោះជាផ្លូវការថា :
.. កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ ..

ជំពូក ២

អំពី របបសេដ្ឋកិច្ច

មាត្រា ២ :

បច្ចេកទេសសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ ជាតិទេវ ជាតិសិទ្ធិបូរ

របស់រដ្ឋប្រជាជន និងជាកម្មសិទ្ធិរបស់ប្រជាជន
សហគមន៍ ។

រីឯរបស់របរស្រែច្រាំង ប្រចាំថ្ងៃ ស្ថិតនៅជាកម្មសិទ្ធិ
ផ្ទាល់ របស់ឯកជន ។

ជំពូក ៣ អំពី របបវប្បធម៌

មាត្រា ៣ :

រដ្ឋធម៌របស់ប្រទេសកម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ មានលក្ខណៈ
ជាតិ ប្រជាជន និងចម្រើនស្ថាពរ ដើម្បីបំរើភារកិច្ច
ការពារប្រទេស និងកសាងប្រទេសកម្ពុជា ឲ្យបានរុងរឿង
សំបូរសប្បាយ ។

រដ្ឋធម៌ថ្មីនេះ ប្រគំនាំដាច់ខាត និងរដ្ឋធម៌ពុករលួយ
ប្រពៃណីយា របស់រដ្ឋៈដឹះជាន់ខ្ពស់ៗ និងរបស់អាណានិគម-
និយម ចក្រពត្តិកិយម ទៅកម្ពុជា ។

ជំពូក ៤

អំពី របបដឹកនាំ និងធ្វើការងារ

មាត្រា ៤ :

កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ អរុរក្ខរបបសហប្រតិបត្តិការ ក្នុង
ការដឹកនាំ និងធ្វើការងារ ។

ជំពូក ៥

អំពី អំណាចធ្វើច្បាប់

មាត្រា ៥ :

អំណាចធ្វើច្បាប់ ជាអំណាចរបស់សភាតំណាងប្រជាជន
កម្ពុជា កសិករ និងពលករកម្ពុជាផ្សេងទៀតទាំងអស់ ។

សភានេះ មានប្រធានជាតំណាងថា :

.. សភាតំណាងប្រជាជនកម្ពុជា ..

សភាតំណាងប្រជាជនកម្ពុជា មានសមាជិកទាំងអស់
២៥០ នាក់ តំណាងរៀបរយប្រជាជន កម្ពុជា កសិករ និង

ពលករកម្ពុជាផ្សេងទៀត ហើយនិងតំណាងគ្រូរងទឹកបដិវត្ត
កម្ពុជា ។ គឺ :

- តំណាងកសិករ : ១៥០ នាក់
- តំណាងកម្មករ និងពលករផ្សេងទៀត: ៥០ នាក់
- តំណាងកងប្រឹក្សាបដិវត្ត : ៥០ នាក់

មាត្រា ៦ :

ឈោបិកសភា តំណាងប្រជាជនកម្ពុជា ត្រូវបាន
ប្រជាជនស្រុកសំរាប់ឡើង ដោយការបោះឆ្នោតទូទាំងប្រទេស
ដោយផ្ទាល់ និងដោយសម្ងាត់ ក្នុងរយៈកាល ៥ ឆ្នាំមួយដង ។

មាត្រា ៧ :

សភាតំណាងប្រជាជន មានភារៈសំរេចច្បាប់ និង
ពិភពតំណាងយោធាផ្សេងៗ ក្នុងប្រទេស និងក្រៅ
ប្រទេស . របស់កម្ពុជា ប្រតិបត្តិបតេយ្យ ។

ជំពូក ៦

អំពី អង្គការអនុវត្តច្បាប់

មាត្រា ៨ :

រដ្ឋាភិបាល ជាអង្គការមានភារកិច្ច អនុវត្តច្បាប់ និង
អនុវត្តមាតិកាសេចក្តីនៃច្បាប់ របស់សភាតំណាងប្រជាជន
កម្ពុជា ។

រដ្ឋាភិបាល ត្រូវជ្រើសតាំងឡើងដោយ សភាតំណាង
ប្រជាជនកម្ពុជា ហើយត្រូវទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុង ចំពោះបុរ
សភាតំណាងប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងកិច្ចដំណើរការទាំងអស់របស់
ខ្លួន ទាំងក្នុងប្រទេស ទាំងក្រៅប្រទេស ។

ជំពូក ៧

អំពី តុលាការ

មាត្រា ៩ :

តុលាការ ជាតុលាការរបស់ប្រជាជន តំណាងប្រតិបត្តិ

របស់ប្រជាជន ការពារអុត្តិកមិ របស់ប្រជាជន ការពារសិទ្ធិ
សេរីភាពប្រជាធិបតេយ្យរបស់ប្រជាជន ហើយផ្ដន្ទាទោស ដល់
គ្រប់សកម្មភាព ដែលប្រឆាំងនឹងរដ្ឋ របស់ប្រជាជន ឬដែល
លើសនឹងច្បាប់រដ្ឋ របស់ប្រជាជន ។

តុលាការគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ត្រូវសភាពំណាងប្រជាជន
ក្រើសរើស និងតែងតាំង ។

មាត្រា ១០ :

ប្រភេទលើសច្បាប់រដ្ឋប្រជាជន មានដូចតទៅ :

- ចំពោះ ប្រភេទសកម្មភាពប្រឆាំង និងបំព្រិចបំផ្លាញ
ដែលមានលក្ខណៈផាវែងសង្វាក់ ហើយគ្រោះថ្នាក់ដល់រដ្ឋ
របស់ប្រជាជន ត្រូវផ្ដន្ទាទោសកំរិតខ្ពស់បំផុត ។

- ចំពោះប្រភេទលើស ក្រៅពីប្រភេទខាងលើ ត្រូវ
អប់រំកងរាងក្នុងក្របខណ្ឌអង្គការរដ្ឋ ឬក្នុងក្របខណ្ឌអង្គការ
ប្រជាជន ។

ជំពូក ៨

អំពី គណៈប្រធានរដ្ឋ

មាត្រា ១១ :

កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ មានគណៈប្រធានរដ្ឋប្រឆាំង ក្រសួង រដ្ឋសភា និងវិស័យឯកជន ដោយសភាពិបាកប្រធានកម្ពុជា ក្នុងរយៈកាល ៥ ឆ្នាំម្តង ។

គណៈប្រធានរដ្ឋ មានភារៈតំណាងឲ្យរដ្ឋកម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ នៅក្នុងប្រទេស និងក្រៅប្រទេស ក្នុងក្របខណ្ឌ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ របស់កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ ហើយនិងតាមត្រៀម និងតាមមតិយោបល់ របស់សភាតំណាងប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា។

គណៈប្រធានរដ្ឋ មានសមាសភាពដូចតទៅ

- ប្រធាន ១ រូប
- អនុប្រធានទី ១ ១ រូប
- អនុប្រធានទី ២ ១ រូប

ជំពូក ៩

អំពី សិទ្ធិ និងករណីយកិច្ច
របស់ប្រជាជនកម្ពុជាម្នាក់ៗ

មាត្រា ១២ :

ប្រជាជនកម្ពុជា គ្រប់រូប មានសិទ្ធិពីរភាពពេញទី ខាង
សំភារៈ ខាងស្មារតី និងខាងវប្បធម៌ ដែលត្រូវបានកែប្រែ
ឲ្យរឹតចំរើនកាន់តែខ្ពស់ឡើងជានិច្ច ។ ប្រជាជនកម្ពុជា គ្រប់រូប
សុទ្ធតែត្រូវបានការពារដោយរាងកាយពីរភាពទាំងអស់ ។

- កម្មករគ្រប់រូប ជាម្ចាស់រោងចក្រ ។
- កសិករគ្រប់រូប ជាម្ចាស់ស្រែចំការ ។
- ពលកររៀនរៀន មានសិទ្ធិមានការងារធ្វើទាំងអស់ ។

ភាពក្នុងការងារធ្វើមិនមានដាច់ខាត ក្នុងកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។

មាត្រា ១៣ :

ត្រូវមានសហភាពពេញទី រវាងប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់

ក្នុងសង្គមកម្ពុជា មួយស្មើភាព យុត្តិធម៌ ប្រជាធិបតេយ្យ សុខុមាលភាព
រមនា មានសុភមង្គល ក្នុងបរិបទសាមគ្គីជាតិទាំងមូល ដើម្បី
ការពារប្រទេស និងកសាងប្រទេសទាំងអស់គ្នា ។

បុរស និង នារី ស្មើភាពគ្នាពេញទី លើគ្រប់វិស័យទាំង
អស់ ។ បិណ្ណប្រតិបត្តិការសម្រាប់ប្រជាជន និង ប្តីប្រើប្រាស់
ឡើយ ។

មាត្រា ១៤ :

ប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់រូប មានករណីយកិច្ច ការពារ
ប្រទេស និងកសាងប្រទេស ទាំងអស់គ្នា តាមសមត្ថភាព
និងលទ្ធភាពរបស់ខ្លួន ។

ជំពូក ១០

អំពី រដ្ឋធានី

មាត្រា ១៥ :

ធានីរបស់ កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ គឺ ភ្នំពេញ ។

ជំពូក ១១
អំពី ទ្រង់ជានិ

មាត្រា ១៦ :

ទ្រង់ជាតិកម្ពុជា មានរូបភាព និងខ្លឹមសារដូចគ្នា :
ផ្ទៃក្រហម មានរូបប្រាសាទកំពូលបីពណ៌លឿង នៅ
ចំកណ្តាល ។

ផ្ទៃក្រហម ជានិមិត្តរូប នៃចលនាបដិវត្ត ការប្រយុទ្ធ
មោះមុត អង់អាចក្នុងការស្រុក ក្នុងការរំដោះជាតិ ការពារជាតិ
និងកសាងជាតិកម្ពុជា របស់ប្រជាជនកម្ពុជា ។

ប្រាសាទពណ៌លឿង ជានិមិត្តរូបនៃប្រពៃណីជាតិ និង
ប្រជាជនកម្ពុជា ដែលជាអ្នកការពារប្រទេស ជាអ្នកស្ថាបនា
ប្រទេស ឲ្យបានផ្តុំផ្គុំរុងរឿង ។

ជំពូក ១២
អំពី សញ្ញាជាតិ

មាត្រា ១៧ :

សញ្ញាជាតិ គឺមានរូបដូច្នោះគ្រប់ បំណងស្រុក វិញ ។

និមិត្តរូបនៃកសិកម្មជឿនលឿន មានរោងចក្រ ជានិមិត្តរូបនៃ
ទស្សនាហាម មានកម្រងកូនស្រូវ ជាស្នែងក្របីពីទ្វីបក្រៅ
ហើយមានអក្សរ កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យនៅពីក្រោម ។

ជំពូក ១៣

អំពី ភ្នំជានិ

មាត្រា ១៨ :

ភ្នំជានិ នៃកម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ គឺ :

„ ១៨ មេសា មហាថោគថ្មើរ „

ជំពូក ១៤

អំពី កងទ័ពបដិវត្តកម្ពុជា

មាត្រា ១៩ :

កងទ័ពបដិវត្តកម្ពុជា ទាំងបីប្រភេទ ស្រួច តំបន់ ប្រែប

ជាភស្តុតាងរបស់ប្រជាជន ដែលយុទ្ធជន យុទ្ធនារី កម្មាភិបាល
ជាតូនចៅរបស់ប្រជាជន កម្មករ កសិករ ពលករកម្ពុជា
រៀនទៀត ការពាររដ្ឋប្រជាជន របស់ប្រជាជនកម្ពុជា ការពារ
កម្ពុជា ឯករាជ ឯកភាព សន្តិភាព អព្យាក្រឹត មិនចូលបក្ស
សម្ព័ន្ធណា មតិបតេយ្យ ប្រជាធិបតេយ្យ ក្នុងបូរណភាពដែនដី
ហើយទង្វើបដិសេធនេះ រួមចំណែកកសាងប្រទេស ឲ្យថ្កុំថ្កើង
រុងរឿង លើកស្ទួយជីវភាពប្រជាជន ឲ្យបានរីកចម្រើន និង
សំបូរសប្បាយផាល់ដាប់ ។

ជំពូក ១៥

អំពី សិទ្ធិខ្លាចជំនឿ និងសាសនា

មាត្រា ២០ :

ប្រជាជនកម្ពុជាគ្រប់រូប មានសិទ្ធិជឿជំនឿ ឬសាសនា
ណាក៏បាន ហើយក៏មានសិទ្ធិ មិនមានជំនឿអ្វី ឬក៏មិនជឿ
សាសនាណាក៏បាន ។

មិនអនុញ្ញាតឲ្យមានសាសនាប្រតិកិរិយា ដែលបំផ្លិចបំផ្លាញ
កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ និងប្រជាជនកម្ពុជា ដាច់ខាត ។

ជំពូក ១៦

អំពី នយោបាយក្រៅប្រទេស

មាត្រា ២១ :

កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ មានសុឆន្ទៈដ៏មោះមុត ចង់មាន
ចំណងមិត្តភាពយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយប្រទេសទាំងអស់ ដែល
មានព្រំដែនជាប់ជាមួយខ្លួន ហើយនិងជាមួយប្រទេសជិតឆ្ងាយ
ទាំងអស់ លើសកលលោក តាមគោលការណ៍ គោរព
អធិបតេយ្យភាព និងបូរណភាពដែនដីគ្នា ទៅវិញទៅមក
ដាច់ខាត ។

កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ ប្រកាន់ខ្ជាប់នូវនយោបាយ
ឯករាជ សន្តិភាព អព្យាក្រឹត មិនចូលបក្សសម្ព័ន្ធណា មិន

អនុញ្ញាតឱ្យបរទេសណា តាំងមូលដ្ឋានសឹកនៅក្នុងប្រទេស
កម្ពុជា ដាច់ខាត តស៊ូដាច់ខាតនឹងការជ្រៀតជ្រែក គ្រប់បែប
យ៉ាងពីខាងក្រៅ មកក្នុងកិច្ចការផ្ទៃក្នុងប្រទេសកម្ពុជា តស៊ូ
ដាច់ខាតនឹងរំពើវិទ្ធិង្សនា ឈ្លានពានគ្រប់បែបយ៉ាងពីខាងក្រៅ
មកលើប្រទេសកម្ពុជា ទោះជាវិទ្ធិង្សនា ឬឈ្លានពានខាង
យោធាក្តី ខាងនយោបាយក្តី ខាងវប្បធម៌ក្តី ខាងសេដ្ឋកិច្ច
ក្តី ខាងសង្គមកិច្ចក្តី ខាងទូត ឬតាមរូបភាពយកនាមថា
បទុស្សធម៌ក្តី ។

កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ មិនជ្រៀតជ្រែកដាច់ខាត កិច្ច
ការរំលោភក្នុងប្រទេសណាទាំងអស់ ។ កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ
គោរពដាច់ខាត លក្ខការណ៍ដែលប្រទេសនីមួយៗ មាន
អធិបតេយ្យភាព និងមានសិទ្ធិរំណាច ចាត់ចែងនិងសំរេចកិច្ច
ការប្រទេសខ្លួន ដោយខ្លួនវាពេញទី គ្មានការជ្រៀតជ្រែកពី
ខាងក្រៅ ។

កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ ស្ថិតនៅក្នុងមហាគ្រួសារ

ប្រទេសប៊ិរឡូលបក្សសម្ព័ន្ធណា ជាតំណាង ។

កម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ វិញ្ញាបនបត្រសាមគ្គីភាព ជាប្រយោជន៍
ប្រជាជនតិរច្ឆាន នៅអាស៊ី អាហ្វ្រិក អាមេរិកឡាទីន
ហើយនិងប្រជាជន ដែលស្នេហាសម្ព័ន្ធនា និងបុគ្គលិក ក្នុង
សកលលោកទាំងមូល ជួយទប់ទល់នឹងការរីករាលដាល ៖
សកម្ម ក្នុងការតស៊ូនឹងចក្រភពកុំម្មុយនិស្ត អាណានិគមនិយមចាស់
ថ្មី ដើម្បីឯករាជភាព សន្តិភាព បិទភ្នាក់ ប្រជាធិបតេយ្យ
បុគ្គលិក និងវប្បធម៌ ពិតប្រាកដនៅលើសកលលោក ។

កម្ពុជា
ប្រជាធិបតេយ្យ

សក្ខីភាព
កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

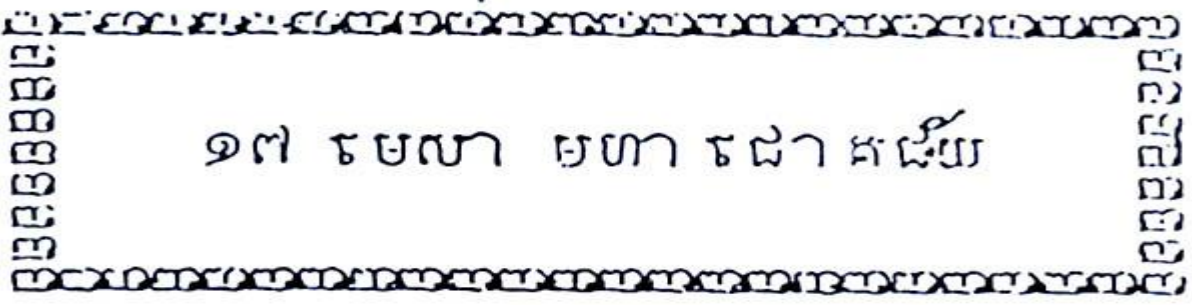

ទង់ជាតិ

កង្កែបជាតិបក្សសមរង្ស៊ី

ស្តង់ដារ តិកម្ពុជានុបដា ធីប តេឃ្យ

១៧ មេសា មហា វេជ្ជ ភ័យ

ណាមក្រុមមេសា

ស្រាចស្របក្រុងវាល កម្ពុជានុបដា

ណាមកម្នាក់ កសិករដ៏ឧត្តម

ណាមយុទ្ធជន យុទ្ធនាវិបដិវត្ត

ណាមទ័បក្លាយជា

កងខ្នាំងក្លា តស៊ូមាមុត

១៧ មេសា ក្រុមមេសាវិបដិវត្ត

ណាមវិវេកៈ ផ្សិតកាព្យុតេ ១

